

2000 Yıl Önceki bir Öykü: KÂĞITIN BULUNUŞU

ROYAL S. KELLOG

İNSANLAR BİR KAÇ BİN YIL, ÜZERİNE YAZI YAZMAK İÇİN PAPIRUS'TAN BAŞKA BİR ŞEY BİLMEZLERDİ. HATTÂ AVRUPA DİLLERİNDEKİ PAPIER, PAPER, KÂĞIT KELİMESİNİN KÖKENİ DE ODUR. FAKAT ZAMANIMIZIN BAŞLANGICINDAN 130 YIL KADAR SONRA ÇİN'DE İLK DEFA OLARAK AĞAÇ KABUKLARIDAN BUGÜN BİLDİĞİMİZ KÂĞIT ÜRETİLDİ. BUNU BULAN TS'AI LUN'DU. AŞAĞIDA ONUN AĞZINDAN BU İLGİNÇ ÖYKÜYÜ DİNLEYECEKSİNİZ.

Ben Gökler İmparatoru Ho-Ti'nin Tarım Bakanı Ts'ai Lun'um. Kendisine yaptığım hizmetlere karşılık o bana Hıristiyanların takvimine göre 114 yılında, Marki ünvanını verdi, aslına bakılırsa çiçek imparatorluğunun gerçek takvimine göre bu Konfüçyüsün ölümünden 592 yıl sonra demektir.

Ömrünün uzun yıllarında çok uzak yerlerden değişik birçok bitkiler topladım ve onları İmparatorluk bahçesinde ekerek, kök salmalarını çiçek açmalarını ve meyve vermelerini sağladım.

Ben çiftçilere bir yıl pirinç, bir yıl fasulye veya başka tahıl türleri ekmelerini tavsiye ettim.

Böylece köylüler daha iyi bir pirinç yemeği, daha iyi bir çay içmeği ve kendilerine kulübe yapmak için de daha iyi ve daha büyük bambu çubukları yetiştirmesini başardılar, aynı zamanda daha iyi pamuk ve ipek üretmeğe başladılar.

Fakat bilgelerin bilgeliklerini ve büyük adamlarımızın yaptıkları büyük işleri üzerine yazabileceğimiz hafif bir kumaşa, malzemeye ihtiyaç hissediyorduk. Birgün Haşmetli Ho-Ti bana şöyle dedi: «Ts'ai Lun, acaba senden sonra geleceklere bulduğun bu faydalı şeyleri nasıl bırakabileceksin. Senin bilgilerinin kuşaktan kuşağa geçemeyecek olduktan sonra ne faydası vardır.»

Bana verilen görevin ağırlığından gözüm uykunun girmedeği bir gece, karşımda Konfüçyüsün ruhunu gördüm, bana güler yüzle şunları söyledi: «Ts'ai Lun, ipek böceklerini beslediğini ağacın yanına git. Ağacın kabuklarını soy, yalnız ölmemesi için üzerinde bir miktar kalmasına da dikkat et. Sonra onları liflerine ayır ve içinde odun küllerinden yapılmış bir eriyikle dolu bir kazana koy, ağaçların dış kabuklarından da kazanın altında bir ateş

yak. Lifler bir ay dönemi kazanda kaldıktan sonra onları bir kayanın üzerine koy ve bir deynek ile döv, sonra onlar içinde temiz su bulunan bir tekneye koy ve iyice incelmeye kadar karıştır.

Sonra bambu çubuklarından bir arşın genişliğinde dörtgen şeklinde bir çerçeve yap. Bunun üzerine de bambu çubuklarıyla takviye edilmiş ipekten ince bir elek yap. Bu eleğin üzerinde aynen ikinci bir elek tabakası koy, yalnız bunun bir tarafı açık olsun. Sonra bunları iki elinle kuvvetlice tut ve liflerin bulunduğu tekneye daldır, yukarıya kaldır ve yavaşça iki tarafa salla ki su elekten süzgeçten geçip aşağıya aksın. Böylece çerçevenin üzerinde ince liflerden meydana gelen yaş bir tabaka bulacaksın.

Artık çerçeveyi çıkar ve bu lif tabakasını temiz, düz bir kumaşın üzerine yay, üzerine de başka bir kumaş koy. Sonra davarların ayak tırnakları ve boynuzlarını kaydattığın bir kazandaki sıcak su içine bu lif levhalarını daldır ve tekrar kurumaya bırak. Sonra cilalı bir taşla perdahlayarak onu parlat.»

Konfüçyüs'ün ruhu böyle konuştu. Ve herşey de onun söylediği gibi oldu. Dut ağacının yapraklarından ben o yeni kumaşı, kâğıdı yaptıktan sonra, pamuklu bez parçalarından, kenevirden daha sağlam ve daha iyi bir kâğıt yapmağı başardım ve pirinç bitkisinin süphelerinden daha ucuz bir kâğıtla beraber bunu bütün ulusuma öğrettim.

Arabistan, Avrupa ve Amerika ustaları işte bu bez parçalarından kâğıt yapmasını öğrendiler. 1700 yılda hemen hemen başka birşeyden kâğıt yapılmadı ve dünya o günlerde yapılan kâğıttan daha iyisini de şimdiye kadar bir daha görmedi.

READER'S DIGEST'ten